

Onur Caymaz

Sararır

Çarpılıyorum.

Sıçrayarak. Cama her seferinde sıçrayan kan mı yoksa bir çiçekdürbününden bakarken yağmur böyle mi görünür? İnsan kendini nasıl tanımlar. Şölen veya açlık olabilir; cennet ya da cehennem, diyordu sevdiğim bir şarkının sözleri. Elektriğe çarpılıyorum. İsteğim dışında. Yüzüm gözüm kir pas içinde.

Ola ki bir sestir aslında elektriğe çarpılan. Çocukluğumdan kalan bir fisıldayış. Sabahları martı adımları kumsalda, karda sabahları kedilerin ayak izleri... Arka odadaki kahverengi divanda yatıyordum. Başucumda bir akvaryum vardı. Sararmış bir suyun içinde gezinen havuz balıklarını ansıdım. O balıklar sanki gecelerin uykularımda parlardı havuzun içinden.

Yıllar öncesinde dedemlerin apartmanın bahçesindeki havuz. Nilüferler, kirlenmiş suyun içinde boğulmuş kadın yüzleri gibiydi. Su kirliydi, dipleri yosun tutmuştu. Yazları orada kalırdım. Geceleri lunapark açılırdı. “Dedem bu lunapark benim,” diye kandırırdı. “Git istediğin gibi oyna oğlum.” Parasını sonradan veriyordu oradakilere aslında. Yaz akşamının kokusunda o uzak ışıklar ben koştukça yakınlaşırdı. Ateşböcekleri konuşurdu bir yandan. Bir yerlerden hep deniz çıkacak sanırdım karşıma. Çocukken oluyor öyle...

Ne diyordum? Balıklar diyordum, havuzdaki. Yaz akşamları diyordum. Dedem balkonda rakı içiyor işte. Babaannem ölmüş. Havuzla apartmanda oturan kimse ilgilenmezdi. Su gün günden sararıyordu. En üst kat boştu. Orada hayaletlerin oturduğunu söyleyen mahallenin çocuklarıyla kavga ederdim hep. Beni korkutmaya çalışırlardı. Dedem “hayalet diye bir şey yoktur,” deyip rakısından bir yudum daha içiyor.

Lunaparka gitmediğim serin akşamlarda balkondan havuzu izlerdim. Fıskiyeler pas tutmuş borulara dönmüştü. Sararmış. Belki yağmur yağsa yıkanırdı... Havuzun kenarındaki kovanın içinde iki üç tane kırmızı top dururdu. Bu toplar fıskiyenin içine konuluyormuş. Hiç koymadık. Hiç açmadık fıskiyeyi. Mutsuzluğumuz... Sonra bir gün de dedem öldü. Balıklar

hâlâ oradaydı. Ateş kırmızısı balıklar. Nilüferler de öyle. Havuzun suyu da. İşte yattığım odadaki akvaryumun içindeki balıklar onlara benziyordu. Bunca yıl düşündüm durdum neye benziyordu diye...

Çarpıyorum. Durun be kardeşim ! Ah.

Okulu krepon kâğıtlarıyla süslerdik. O krepon kâğıtlarını küçük küçük kes, rengârenk karıştır birbirine, balık yemi olsun işte. Babam getirirdi balık yemlerini. Odam kirli apartmanlar arasına sıkışmış küçük pencereyle kahverengi örtülü divandı benim için. Bir de akvaryum. Masal kitapları, boyama kitapları gündüzler içindi. Bu kâğıt gibi yemlerden atıyordum balıklara. “Doyduklarını bilmez bu hayvanlar aman dikkatli at,” demişti babam. “Ölürlük yoksa!” Ölmek neydi bunu bilmediğim halde ömürlerinin, ellerimin insafına bağlı olmasından korkardım.

Gece vakti ışığı yakmadığımda odamda... Babam geç geldiğinden bekleyip uyumadığım için, ışıkları izlerdim. Işıklar gönlümün..! Benimle arkadaş olur muydunuz ışıklar? Beni sever miydiniz? Konuşurken hafif kekeliyor oluşumu örneğin, ellerimin üzerinde çıkmaya başlayan kılları, gazetelerin arka sayfalarında çıkan dansöz resimlerine bakıp heyecanlandığımı, korktuğumu sever miydiniz? Bazı parmaklarımın biraz biçimsiz oluşunu, ayrı bir insanmışım gibi bir gözümün diğerinden küçük oluşunu...

Nerdeyim ben? Çarpıyorum yine. Bilincim akan yıldızlar.

Birden işte şirketteyim. Bu son elektrik yaramadı hiç. Köşeye sıkıştığımı duyuyorum. Sıkıştığım bu köşeden kendime bakmak istiyorum. Bir ayla gibi geçiyor pencereler başımdan. Çiçekdöğününden sesler geliyor. Boynuma astığım beni tanıtan kartın renklerine dönüşüyor gördüğüm renkler. İplerle asmışız. İplerin üzerinde firmaların isimleri... İstatistiklerde yüzdelik dilimlerle gösterildiğim yaştaım. Ülke ekonomisine marjinal kâr sağlayan dilimde. Vergisini veren, oyunu kullanan, iyi vatandaş. Otobüse en son üniversitedeyken binebilmiş. Treni zaten bilmeyen, vapura ancak hafta sonu arabası bozulursa... Muhtarlardan ikametgâh kâğıtları satın alanlardanız biz. Askerde olsak çavuş oluruz en fazla. Bir şirkette kimin ayağını kaydırmaya çalışırsak çalışalım, kimle kimi dedikodu edersek edelim, kiminle ekip kurarsak kuralım yükselebileceğimiz son yer genel müdürlüktür. Büyük şeylerimiz asla olmaz. Maaşımız ne kadar artarsa artsın, artan maaşla birlikte sınıf atladığımız için asla yetmez. Geri koyabileceğimiz, yerine dönüp yerleştirebileceğimiz bir anımız bile yoktur. Yemek kuponlarımız vardır sadece, taksitle aldığımız son model cep telefonlarımıza yüzük kontörler yükleyip atabildiğimiz “slm”li “bye”li mesajlar kadar aşığızdır. Ehlileştirilmişizdir. Çiçeği ancak sevgililer gününde alırsız sevgilimize. Hafta sonu iyi mekânlara gidip kahve içer, gazetelerimizde yazan, bizlere verilmiş filmleri seyrederez.

Bir adam yaklaşıyor yüzüme doğru. Durduk şimdi. Akış durdu.

En büyük sorunumuz trafiktir. Tıkalı trafikte bir ambulans olsa diye dua ederiz hep. Olsa da şu trafiği yararak geçse biz de arkasına takılsak... Sirenler, sirenler, sirenler... Sevgisiz geçen günlerimizin çaresi yoktur. Majör depresyonlar, panik ataklar, alışverişle iyileşir ancak bizde, Reiki'yle, Yoga'yla... Kaybettiğimiz anlamı bile arayamayız kendi dilimizde. Çaresiz ezgilerimiz yoktur. İçlenmek deyimi çıkmıştır hayatımızdan. Kalbimizi hiç kırmayacak kadar sağlamlaştırmıştır banka kartlarımız, "job description"larımızda hüznü yazmaz, dinamiğizdir, pozitifizdir. "Bey" diye hitap ederiz, "Bayan" deriz birbirimize. "Cc" yaparız "e-mail"lerimizi "Bcc" yaparız. İlişkilerimiz dijitaldir. Yüreğimize dağıtabileceğimiz bir şeyimiz kalmamıştır. Işıklar duruyor: Kırmızı.

Gömleğimin kol düğmelerini çözüyor, kıvrıyor kolumu. Hızlanıyoruz yine. Bir yerlere kaydığımı hissediyorum. Bir kadını sevmiştim, unuttu gitti beni.

En modern tekniklerle ağa dizilerini bizim için çekerler. Ağaların kaşları alınmıştır. Metroseksüeldirler, "trendy"dirlere, "clubber"dirlere. Kadınlar zayıftır, yemek yüzü görmezler. Suyuna ekmek banacağımız bir yemeğimiz bile yoktur bizim. Salatalarımızın suyuna bile... Aşk bizde ancak güzellerin yaşayacağı şeydir. Çirkinlerin hiçbir şeye hakkı yoktur. Papatya tacı yapmayı unutan ellerimiz vardır büyüdükçe.

"Kendimize iyi davranınız,"

"Müşterilerimize geri döneriz,"

o kadarız.

Yüzümü kimse okşamadı benim bir yağmurda. Damarlarımda bir iğnenin parlak ucunu hissediyorum. Ruhum bir köşeye çekildi sanki. Ağrı başka hangi dilde bu kadar güzel ifade edilir bilmiyorum: Canım yanıyor!

Masalarımızı diğer masalardan ayıran parçaların üzerine sarı kâğıtlara yapıştırılmış notlar koyarız. İşler bitmelidir çünkü. Yanlarına da tatilde çektiğimiz resimleri yapıştırırız. (Bir hafta tatil yapabilmek için elli bir hafta çalışırız yılda.) Biz buyuz demek için. Aslında denizi çok severiz. (Bir balığı bile oltaya takıldığı yerden kurtarıp hayatına devam etmesini sağlamamışızdır.) En son topladığımız çiçek bir ilkokul pikniğinde kalmış, çoktan solmuş, sararmıştır. Otuzunda çocuğumuz olur ailelerin ısrarıyla, sonra tansiyonumuz, ülserimiz, kolestrolümüz. Hafiften alkol. Sonra psikologlarla dostluğumuz başlar. Ne olmak istediğimizi kırkımızda olsak bile bulamamışızdır. Üç hakkımızın olduğu bilgisayar oyunumuzda bir bakmışızdır ki iki hakkımız (çocukluk, gençlik) çoktan tükenmiştir. Hayat, bilgi işlem departmanlarının

önümüze koyduğu bilgisayarlar kadar hızlı akıp gitmiştir. Bize verilen her şey fatura edilmiştir. Ancak öyle verilir. O havuz çoktan yıkılmıştır. Kaçırduğımızı yakalamak telaşıyla yaşarken...Yılların telaşlarda bu kadar çabuk... Işıklar geçiyoruz, gönlümün...

Kanım çekiliyor. Bir odanın içindeyim sanki ama kayıp gidiyor her şey. Çok sevmek istemişim Eleni. Unuttun. Bırakıp gittin beni. Şefkat bir çocuk gibi büyümüştü içimde. Felçli bir çocuğun mavi yaz hırkası, camgöbeği düğmeleri, öldüğün evin önünde duran ayakkabılar, “merhum”un eskiciye verilen eteği, mor entarisi. Eşyalar: plakları mesela, sevdiği melek desenli fincanları... Ölümünün içinde bıraktığı boşluk Eleni!

Durgun bir yaz gecem oldu mu hiç benim? Çocukluğuma şiirler yazıp geçmiş olan solcu bir dayım; gülüşüne, şiir defterlerine aşık olabileceğim bir ablam; dizlerini dizlerime değdirdiğinde titreyeceğim saçları bahar bir komşu kızı ya da. Bir vapur iskelesinde kaç kere sözleştim biriyle cumartesi günü için –bitmesi gereken dosyalar vardı-, tren yollarında günbatımları elimde aylak bir bira şişesiyle kaç kere yürüdüm –bitmesi gereken sözleşmeler, görünmez camlarla örtülü odalar-, kaç şiiri ezbere bilirim–bitmesi gereken teklifler-, kaç türkü –bitmesi gereken bir hayat-.

Şölen veya açlık olabilir miyim? Cennet ya da cehennem.

Koşuşturup duran bir iki kişi daha var sanırım. Kan diyorlar. Anons. B rh negatif. Bense bir deniz fenerinin altındayım. Işıklar benimle arkadaş olur mu? Çarpılıyorum.

Bir kere daha böyle çarpılmışım. Anımsıyorum. Başucumda duran akvaryumun mor ışığı yüzünden uyuyamadığım bir gece fişini çekmek istemişim. Fakat öncesinde balığıma dokunmalıydım. Elimi suya soktuğumda her zaman gelip öperdi.

“Ne öpmesi be! Sevgi kelebeği sen de. Salak! Balık aç oğlum aç. Yem sanıyor elini.”

Sonra ıslak parmağımla fişi çekmeye çalışmışım. İşte o an yıldızlar. Erenköy, havuz, nilüferler, dedem babaannemin resmini almış karşısına şerefine içiyor, “Bugün otuz yedinci yıl, şerefe hanımım,” sonra lunapark, sigaralara çember atıyorum, denizkızı dönüp dönüp duruyor, kızlara hava atmak için binmişim, saçlarım briyantınli (temiz çocuk sen de, senin gibiler geçmiyor şimdi, her şey değişiyor, eskiden gömlek düğmelerini açanlar “kıro”ydu, tüm Etiler erkekleri şimdi yarı çıplak geziyor, ortalık kıl dolu) midem bulanıyor, fiskyelerin üzerinde toplar oynuyor, birdenbire ışıklar yine, yağmurun içinde kulağıma bir ses ulaşıyor, “İhsaaaan...”

Görünüyor sonra. Yüzünde koyu gölgeler. Ölürken giydikleri üzerinde, mor entarisi, kolları yine beyaz. O kadar mı beyaz olur ama. Deli eden bir beyaz. En ufak bir kırışıklık yok yüzünde. Zaman işlememiş ona.

“Eleni sensin...”

“Evet İhsan, benim...”

“Ne çok sevidin, biliyorsun değil mi?”

“Artık çok geç!”

“Bana elektrik veriyorlar..”

“Biliyorum aşkım. Kalp masajı...Geçecek.” Alnıma dokunuyor. Şapkası hâlâ başında. Çevresinde mimozalar var şapkasının. Ama sararmışlar. Sararırlar çünkü. Başka çaresi yoktur. İncecik entarisi. “Üşümüyor musun?”

Kimi eşyalar. Ağız mızıkam (çocuktum), üzerindeki gümüşe kazılı arma (yoksa bir kazağın üzerinde miydi, sevdiğim kazaklar, sevdiğim kışlar), kitap tezgahlarında eski küçük kitaplar (okunmuşlar belki, belki altları hiç çizilmemiş, ciltleri dağılmış) ama sararırlar.

Kimi eşyalar. Benim bunlar. Bunları bırakıp bir yere gittiğimi hissediyorum. Dirsekleri erimiş kağıde ceketim, şiirler yazmaya çabaladığım bir ajanda bir zamanlar (çocuklukta şiir yazmak, gençlik hevesidir derler, derken hayat sizden alır bunları), iskambil kâğıtları (Eleni'ye benzetip kupa kızına âşık olmuşum, ayrı hikâyesidir, bir gün çıkıp yazar belki birisi.)

- Eleni falan diye sayıklıyor doktor bey.

Selanik'te bir sokağın önündeyim. Baharlar açmış. Nefesim sigara, acı çay kokuyor. Bir kahveden çıkıyorum. Sakız rakısı içmişim. Sandalyeler yeni boyanmış. Kıymıkları batıyor ellerime. Sigarayı bırakmaya çalışmışım. Yasemin bir ağızlık veriyor Eleni. Bununla içersin. Gözlüğümü çekmede unuttum. Orada kalacak. Kim bulacak kim bilir? Televizyonun üzerinde ucu hep ekranın önünü azıcık kapatan dantel örtü. Kim kaldıracak şimdi? Banyodaki tıraş köpüğü, yarısı kullanılmış, kredi kartıyla alınmış pahalı tıraş losyonu, pazar gazeteleri, arada bir aldığım edebiyat dergileri, eski heves, benim kiralık evimden asla bir müze olamayacak.

- Çaresi yok doktor bey. Trafik de çok tıkalı.

Anlıyorum bu adamlar doktor. Bir ambulansın içindeyim sanırım. Bu akan ışıklar sokak lambaları. Bu pencereler akvaryumlu odamın değil, acımasız caddelerin... Işıklar gönlümün..!

- Arkadaşım olur musunuz diye soruyor. Hasta konuşuyor.

Çaresi yok. Öleceğim. Sararıyor düşler de.

Eleni yaklaşıyor. Islak bir mendil sürüyor dudaklarıma. Mendilinde gül oya. O türküyü söylüyor. Parmakları inceliğini hiç yitirmemiş.

-Doktorlar ümit yok diyorlar İhsan.

-Ümit hiç olmadı ki!

Mart - Nisan 2004